

Obec Ostrovany
Obecný Úrad, Ostrovany č. 60, 082 22 Šarišské Michaľany

IČO: 00690554

Program rozvoja obce Ostrovany na roky 2016-2022

Názov:	Program rozvoja obce Ostrovany na roky 2016 - 2022
Územné vymedzenie:	Prešovský kraj, okres Sabinov, obec Ostrovany
Územný plán obce/VÚC schválený:	30.4.2013 uznesenie OZ Ostrovany č. 80/2013
Dátum schválenia PRO:	15.4.2016 uznesenie OZ Ostrovany č. 61/2016
Dátum platnosti:	12/2022
Verzia	01/2015
Publikovaný verejne	30.1.2016

OBSAH

ÚVOD	3
1 ANALYTICKÁ ČASŤ	7
1.1 Analýza vnútorného prostredia	7
1.2 Analýza vonkajšieho prostredia	17
1.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia	18
2 STRATEGICKÁ ČASŤ	20
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ /PLÁNOVACIA ČASŤ	22
4 REALIZAČNÁ ČASŤ	30
4.1 Popis úloh jednotlivých partnerov a organizačné zabezpečenie realizácie.....	30
4.2 Akčný plán.....	30
4.3 Systém monitorovania a hodnotenia	32
5 FINANČNÁ ČASŤ	33
6 ZÁVER.....	35
7 Povinné prílohy PRO	35

ÚVOD

Program rozvoja obce, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

Obec Ostrovany zahájila dňa 4.8.2015 prípravu strategického dokumentu s názvom Program rozvoja obce Ostrovany na roky 2016 – 2022 s výhľadom do roku 2025, ktorý je základným plánovacím dokumentom na vymedzenom území a nástrojom riadenia pre rozvoj územia.

Program rozvoja našej obce poskytne komplexný pohľad na to, aká naša obec je a akou by chcela byť. Dôkladné analýzy územia a ich zhodnotenie poskytnú informácie aké sú silné a slabé stránky obce, možnosti a ohrozenia budú podkladom pre sformulovanie strategických cieľov v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja a spôsobu akým by ich chcela obec dosiahnuť. Zmyslom procesu tvorby PR je sformulovať víziu o smerovaní obce tak, aby vyjadrovala ekonomické a sociálne záujmy obce a zároveň bola v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. Tento dokument má zásadný význam pre rozvoj obce a jeho existencia je podmienkou pri získavaní finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov v programovom období 2014 - 2020. Do prípravy dokumentu sa postupne zapoja všetky záujmové skupiny a vrstvy našich obyvateľov a výsledný dokument bude prerokovaný a schválený obecným zastupiteľstvom.

Vďaka analýze hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a jej katastrálneho územia sme stanovili strategické ciele, priority rozvoja a víziu, pre budúce smerovanie obce. Program rozvoja obce má za úlohu odpovedať na otázku aká obec je a akou by chcela byť. Pre vytvorenie tohto dokumentu sme použili participatívny prístup, kde boli zohľadnené názory podnikateľských subjektov aj občanov obce. Taktiež sa vyžadoval určitý čas na koordináciu strategického plánovania s inými plánovacími dokumentmi. Grafické znázornenie tohto procesu je v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: Harmonogram spracovania PR obce Ostrovany

Termín	August 2015	September 2015	Október 2015	December 2015
Úvod	x			
Analytická časť	x	x		
Strategická časť		x		
Programová časť		x		
Realizačná časť			x	
Finančná časť			x	
Verejné prerokovanie			x	
Schválenie PR obec. zastupiteľstvom				x

(zdroj: vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 2 nám zobrazuje spôsoby zapájania sa verejnosti a subjektov do prípravy pripomienkovania PR obce Ostrovany.

Tabuľka č. 2: Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PR obce Ostrovany

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	x		
Webová stránka obce	x	x	
Využitie existujúcich médií			
Informácie v obecnom rozhlase	x		
Stretnutia	x	x	
Informačné aktivity			
Telefónna informačná linka		x	
Stretnutia			
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov		x	x
Stretnutia s kľúčovými skupinami	x	x	
Návšteva v dotknutom území		x	
Riešenie problémov a metódy na dosiahnutie konsenzu			
Brainstorming		x	x
Rokovania			x
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby		x	x
Práca s expertmi			x
Rozhovory a prieskumy			

Dotazník pre širokú verejnosť	x	x	
Prieskumy verejnej mienky	x	x	
Poradné skupiny			
Pracovné skupiny			x

(zdroj: vlastné spracovanie)

Program rozvoja obce Ostrovany na roky 2016-2022 bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a bol predložený obecnému zastupiteľstvu na schválenie.

Tabuľka č. 3: Zámer spracovania PR obce Ostrovany

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Ostrovany na roky 2016 - 2022																		
Forma spracovania	Spracovanie PR bude vykonávať obec za pomoci externých odborníkov, v súlade s Metodikou na vypracovanie PR obce, verzia 2.0 (podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.)																		
Riadenie procesu spracovania	<p>Proces spracovania PR bude manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, ktorý je zodpovedný za celkovú koordináciu spracovania PR.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">Riadiaci tím</th> </tr> <tr> <th style="width: 33%;">Meno</th> <th style="width: 33%;">Funkcia v obci</th> <th style="width: 33%;">Činnosť v riadiacom tíme</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ing. Cyril Revák</td> <td>starosta obce</td> <td>Koordinátor riadiaceho tímu</td> </tr> <tr> <td>Martin Švec</td> <td>zástupca starostu obce</td> <td>Člen riadiaceho tímu</td> </tr> <tr> <td>Radoslav Kriška</td> <td>poslanec OZ</td> <td>Člen riadiaceho tímu</td> </tr> <tr> <td>Mgr. Erika Rypáková</td> <td>externý odborník</td> <td>Člen riadiaceho tímu za dodávateľa</td> </tr> </tbody> </table> <p>Zriadená bude pracovná skupina zo zástupcov obce, ktorá bude zodpovedná za tvorbu obsahovej stránky PR obce</p> <p>Do spracovania PR bude zapojená aj verejnosť, a to formou získavania informácií prostredníctvom dotazníkov/ankiet, komunikácie a stretnutí s obyvateľmi.</p>	Riadiaci tím			Meno	Funkcia v obci	Činnosť v riadiacom tíme	Ing. Cyril Revák	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu	Martin Švec	zástupca starostu obce	Člen riadiaceho tímu	Radoslav Kriška	poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu	Mgr. Erika Rypáková	externý odborník	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
Riadiaci tím																			
Meno	Funkcia v obci	Činnosť v riadiacom tíme																	
Ing. Cyril Revák	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu																	
Martin Švec	zástupca starostu obce	Člen riadiaceho tímu																	
Radoslav Kriška	poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu																	
Mgr. Erika Rypáková	externý odborník	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa																	
Obdobie spracovania	- obdobie spracovania 08/2015 – 12/2015 - harmonogram spracovania (samostatný dokument)																		
Financovanie spracovania	Rozpočet obce																		

Program rozvoja obce pozostáva z:

- analytickej časti,
- strategickej časti,
- programovej časti,
- realizačnej časti,
- finančnej časti.

Program rozvoja obce Ostrovany je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia a stavu implementácie jednotlivých aktivít môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 Analýza vnútorného prostredia

1. Popis obce a vymedzenie jej územia

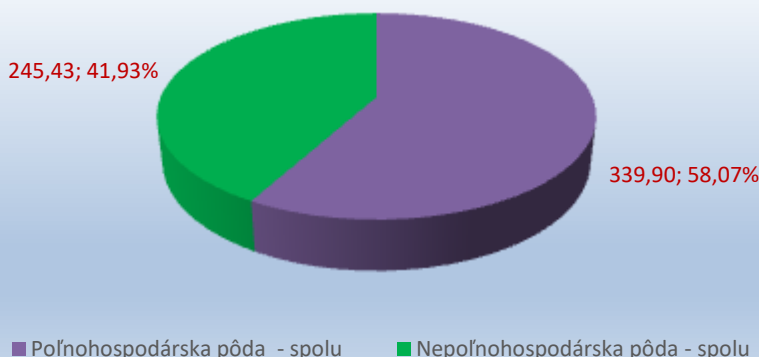
Obec Ostrovany sa nachádza v Prešovskom kraji, administratívne spadá do okresu Sabinov. Samotná obec sa nachádza v nivnej terase rieky Torysa, na jej pravej strane. Koryto rieky zároveň tvorí aj prirodzenú hranicu časti katastrálneho územia so susednými Šariškými Michaľanmi. Popritom susedí na severe s Ražňanmi, na západe s Jarovnicami a na juhu v okrese Prešov so Sviniou a Medzanmi. Územie o rozlohe 5,85 km² sa od juhozápadu postupne zvažuje smerom na severovýchod až ku korytu rieky Torysa. Najvyšším bodom územia je zalesnený bezmenný vrch vo výške 480 m.n.m., najnižší v koryte rieky 293 m.n.m. Stred obce sa nachádza vo výške 307 m.n.m.

2. Prírodné podmienky

Územie obce Ostrovany leží v geomorfologickom celku Spišsko-šarišské medzihorie. Geologické pomery sa odvíjajú od reliéfu a nadmorskej výšky v území. Najvyššie časti katastra tvorí flyšové ílovce a pieskovce, odlesnené svahy hlinito-ílovité hliny a nivná terasa na ktorej stojí aj intravilán obce tvoria fluvialne sedimenty piesčitých a štrkovitých hĺn. Pôdne pomery sú do zásadnej miery ovplyvnené geologickým podložím. V najvyšších polohách územia sa nachádzajú pararendziny a regozeme, prostredná časť tvoria čiernice vhodné na intenzívnu poľnohospodársku výrobu a najnižšie položené územia tvoria fluvizeme, čiže štrkové a piesčité ľahké pôdy. Obec má vďaka svojej polohe a prírodným podmienkam vhodné podmienky pre agrárne využitie, a preto aj väčšinu územia tvorí poľnohospodárska pôda. Nasledujúce grafy a tabuľka názorne ukazujú podiel poľnohospodárskej pôdy a štruktúru využitia územia.

Graf č. 1: Podiel poľnohospodárskej a ostatnej pôdy na celkovej výmere územie obce Ostrovany

(zdroj: datacube.statistics.sk)

Tabuľka č. 4: Využitie pôdy v obci Ostrovany

Druh pôdy	v ha
Poľnohospodárska pôda - spolu	339.90
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	256.32
Poľnohospodárska pôda - záhrada	16.29
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	2.68
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast	64.62
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	245.43
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	163.61
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	8.07
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie	31.82
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha	41.93
CELKOVÁ VÝMERA OBCE	585.33

Drvivá väčšina lesných pozemkov sa nachádzajú na juho-západe katastrálneho územia. Plocha týchto pozemkov v obci Ostrovany je takmer 164 hektárov, Obec Ostrovany má z hydrologického hľadiska dostatok vodných zdrojov. Okrajom územia preteká rieka Torysa, ktorá dostatočne zavodňuje podzemné vody. Rieka priberá z pravej strany prítoky Ostroviansky potok a miestny potok. Ostrovany patrí do mierne teplého a mierne suchého, kontinentálneho klimatického regiónu s priemernými januárovými teplotami od -3°C do -5°C a letnými teplotami od 14°C do 15°C . Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje medzi 600 a 700 mm.

3. História obce

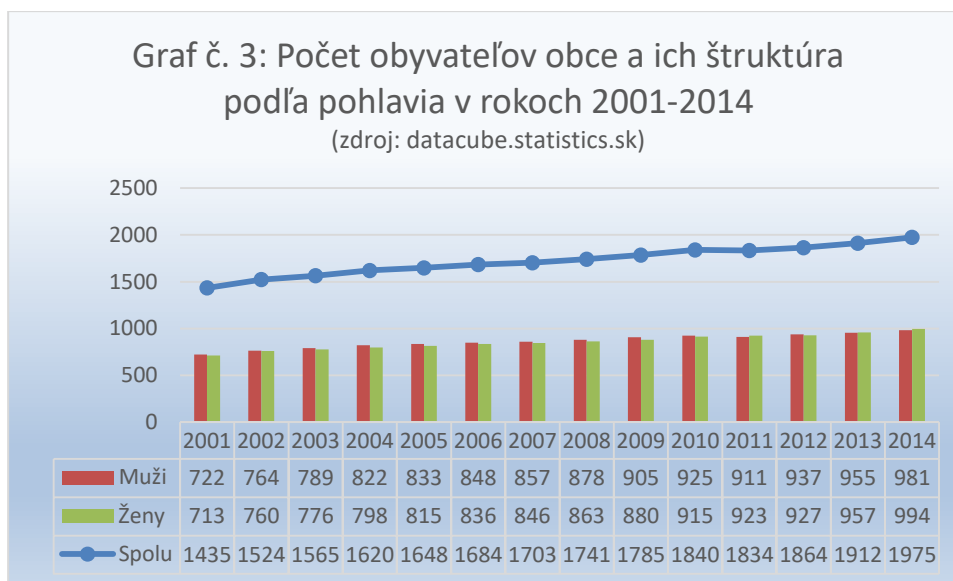
Prvá písomná zmienka o obci Ostrovany pochádza z roku 1248 ako časť panstva hradu Šariš. Chotár obce bol nepretržite osídlený od obdobia neolitu, o čom svedčia archeologické nálezy z tejto doby a nálezy z eneolitu, bronzovej a hallštattskej doby, kniežacie hroby z rímskej doby a slovanské sídliskové nálezy. Miestni obyvatelia sa zaoberali predovšetkým poľnohospodárstvom a ovocinárstvom. Od roku 1399 sa obec stala zemianskym majetkom, keď kráľ Žigmund daroval obec Petrovi zo Stretavy. Ostrovany vlastnili jeho potomkovia ešte aj v prvej polovici 16. storočia. V druhej polovici tohto storočia boli vlastníkami obce najmä zemanovia z Bertotoviec, Kalnišť'a a Šemše. Poslednými zemanmi boli Bánóovci, ktorí okrem pozemkov vlastnili aj kaštieľ v rokokovom slohu z polovice 18. storočia a kuriálny dom (kúria). Kaštieľ bol upravovaný v prvej tretine 19. storočia. Dominantnou stavbou dediny je rímskokatolícky kostol, ktorý bol postavený v románskom slohu už po založení obce. Neskôr v roku 1530 nadobudol aj prvky renesančnej stavby a v roku 1741 aj niektoré barokové znaky kostola. V roku 1858 bol v obci založený asi 10 hektárový dendrologický park so vzácnymi drevinami.

(zdroj:www.ostrovany.sk)

4. Socio-ekonomická oblasť

Obyvateľstvo

Obec Ostrovany mala podľa vlastného sčítania k 1.1.2015 spolu 2034 obyvateľov. Oficiálne štatistiky však ku 31.12.2013 ukazujú, že to bolo 1975 obyvateľov z toho 981 mužov a 994 žien. Hustota obyvateľstva je 337 obyvateľov na km². Priemerný vek občanov je 26,89 roka. Priebeh vývoja počtu obyvateľov a jeho štruktúra podľa pohlavia je znázornená v grafe č. 3. Je vidieť, že počet obyvateľov za posledných 15 rokov pomaly, ale kontinuálne stúpa. Podiel mužov a žien je dlhodobo viac-menej vyrovnaný.

Prirodzený prírastok obyvateľstva je jeden z dôvodov rapidného nárastu počtu obyvateľov v obci Ostrovany. Údaje z rokov 2007-2014 sú znázornené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č.5: Prirodzený pohyb obyvateľov obce Ostrovany

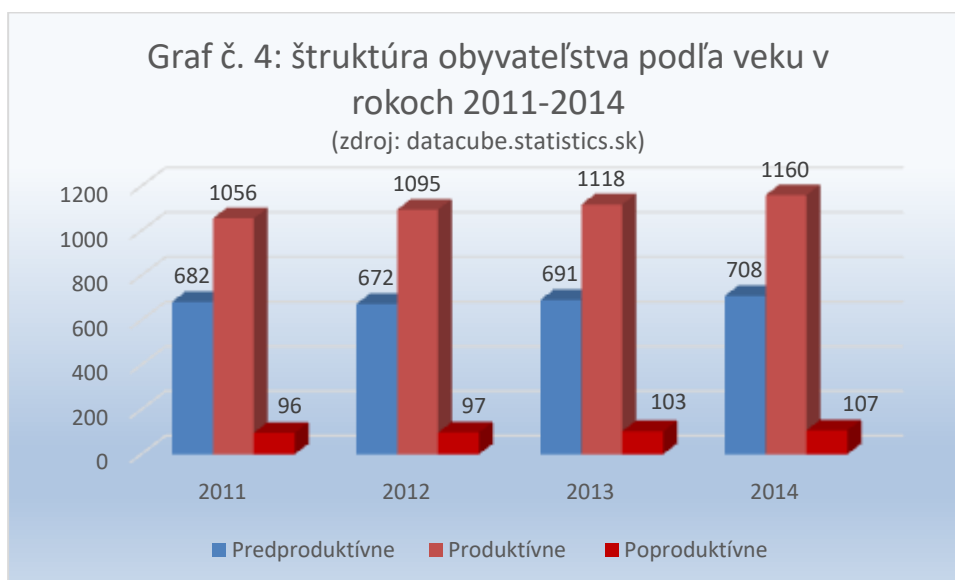
Kategórie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	28	55	59	59	55	41	48	55
Zomrelí	6	9	5	8	16	15	10	10
Prirodzený prírastok	22	46	54	51	39	26	38	45

Okrem natality a mortality ovplyvňuje vývoj počtu obyvateľov aj migrácia obyvateľov za prácou, štúdiom a podobne. Z údajov v tabuľke č. 6 je zrejmé, že obci pomáha zlepšovať demografickú situáciu aj pozitívne migračné saldo, najmä v posledných rokoch.

Tabuľka č. 6: Migračné saldo v obci Ostrovany

Kategórie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prišahovaní	12	8	14	7	16	22	16	25
Odstahovaní	15	15	20	3	20	18	5	7
Migračné saldo	-3	-7	-6	4	-4	4	11	18

V grafe č. 4 máme znázornenú štruktúru obyvateľstva podľa veku a jeho ekonomickej aktivity. Môžeme z neho vypožorovať, že obec má vysoký podiel občanov v predproduktívnom veku v porovnaní s poproduktívnou skupinou a tento trend sa v posledných rokoch nemení, čo na jednej strane môže pôsobiť pozitívne (dostatok pracovných síl), na druhej strane vytvára riziká populačnej explózie, nezamestnanosti a nedostatku ubytovacích kapacít a zhoršovania dostupnosti občianskych služieb.

Národnostná štruktúra podľa sčítania obyvateľov v roku 2011 je znázornená v nasledujúcej tabuľke. V nej sú zobrazené všetky národnosti, ktoré v tom čase žili v obci. Údaje sú však sčasti skreslené, keďže niektorí sa hlásia k majoritnej slovenskej národnosti. Počet občanov rómskej národnosti bol podľa miestneho sčítania v obci k 1.1.2015 1434 obyvateľov, k slovenskej národnosti sa hlásilo 597.

Tabuľka č.7: Národnostná štruktúra obce Ostrovany v roku 2011

Národnostná štruktúra	Spolu	v %
Slovenská	758	42.04%
Maďarská	5	0.28%
Rómska	977	54.19%
Rusínska	1	0.06%
Ukrajinská	1	0.06%
Česká	2	0.11%
Ostatné, nezistené	59	3.27%
SPOLU	1803	100%

Z hľadiska vierovyznania sa v roku 2011 v obci Ostrovany väčšina občanov hlásilo k rímskokatolíckej cirkvi. V tabuľke je možné vidieť všetky existujúce cirkvi a vierovyznania v obci, počet veriacich a ich podiel na celkovom počte obyvateľov

Tabuľka č.8: Štruktúra vierovyznania v obci Ostrovany v roku 2011

Náboženské vyznanie / cirkev	Spolu	v %
Rímskokatolícka cirkev	1662	92.18%
Gréckokatolícka cirkev	8	0.44%
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	3	0.17%
Evanjelická cirkev metodistická	3	0.17%
Ostatné	39	2.16%
Bez vyznania	16	0.89%
Nezistené	72	3.99%
SPOLU	1803	100%

Vzdelanostná štruktúra obce je znázornená v ďalšej tabuľke. Z nej je zrejmé, že v obci žije vysoký podiel občanov so základným, alebo neúplným vzdelaním, čo má za následok zlé sociálne postavenie týchto občanov.

Tabuľka č. 9: Stupeň najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Ostrovany v roku 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	SPOLU
Základné	659
Učňovské (bez maturity)	158
Stredné odborné (bez maturity)	79
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	24
Úplné stredné všeobecné	125
Vyššie	7
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	45
Vysokoškolské doktorandské	3
Ostatní bez udania školského vzdelania	29
Ostatní bez školského vzdelania	674
SPOLU	1803

5. Doprava

Obcou Ostrovany prechádza cesta III. triedy č. 543011 v dĺžke 2927 metrov spájajúca Veľký Šariš a Ražňany. Ostatné miestne cesty majú dĺžku 3380 metrov. Aj keď obec leží mimo hlavných dopravných ťahov, jej dopravná dostupnosť je dobrá. Hlavný dopravný ťah Prešov – Stará Ľubovňa štátnej cesty č. 68 leží asi 2 km v neďalekých

Šarišských Michaľanoch. Takisto tu je situovaná aj zastávka železnice vzdialená od obce Ostrovany asi 1,5 km. Celoštátne dôležitý dopravný ťah Prešov – Poprad štátnej cesty č. 68 je vzdialený len 12,5 km v neďalekom Malom Šariši, odtiaľ sa dá jednoducho napojiť na novovybudovanú diaľnicu. Vzdialenosť z Ostrovian do okresného Sabinova je 6,5 km do krajského Prešova cca 15 km. Autobusové spojenie prichádza do obce 18x denne, tak do Sabinova, ako aj Prešova. Obec má 2 autobusové zastávky.

6. *Technická infraštruktúra*

Ostrovany majú kompletne dobudované inžinierske siete (elektrina, plynovod, vodovod, kanalizácia, ČOV). Obec má zrekonštruované miestne cesty a chodníky, povrch hlavnej cesty je po rekonštrukcii. Pokrytie, telefónnym, televíznym aj mobilným signálom je samozrejmosťou. Určité riziko predstavuje nezregulované koryto Ostrovianskeho potoka aj Torysy. To môže zapríčiniť materiálne škody pri privalových dažďoch.

7. *Sociálna infraštruktúra*

Obec Ostrovany má obmedzenú sociálnu vybavenosť. V obci funguje materská škola, ktorá sčasti odbremeňuje mladé rodiny. Neexistuje tu však domov dôchodcov, alebo opatrovateľská služba pomáhajúca starším a chorým občanom. V obci pôsobia terénni sociálni pracovníci pomáhajúci sociálne vylúčeným skupinám obyvateľstva. V obci pôsobí Slovenský Červený Kríž. Ostatná sociálna infraštruktúra sa nachádza v neďalekej strediskovej obci Šarišské Michaľany.

8. *Zdravotná starostlivosť*

V obci sa nenachádzajú žiadne zdravotnícke zariadenie, najbližšie takéto zariadenie sa nachádza v strediskovej obci Šarišské Michaľany. Ostatné zdravotnícke zariadenia je možné navštíviť v blízkom okresnom, alebo krajskom meste.

9. *Školstvo*

V obci sa nachádza materská škola, ktorú navštevovalo v školskom roku 2014/2015 60 detí. V obci sa nachádza špeciálna základná škola pre rómske deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Ostatné deti navštevujú základnú školu v Šarišských Michaľanoch. V obci sa nachádza obecná knižnica.

10. Kultúra a šport

V obci chýba multifunkčné kultúrne stredisko pre stretávanie občanov a organizáciu kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré sa organizujú v kultúrno-spoločenskom centre pri obecnom úrade. Aj keď v obci neexistuje folklórny, divadelný, alebo iný kultúrny spolok, obec sa snaží organizovať v priebehu roka pravidelné podujatia ako napríklad Fašiangy, detský karneval, Juniáles (ľudová veselica so živou hudbou), Deň detí, Deň obce, stretnutia jubilujúcich občanov a starších občanov obce alebo mikulášske a silvestrovské oslavy.

Obec má vybudovaný tenisový kurt a 2 futbalové ihriská. V obci pôsobia 3 futbalové mužstvá, z toho jedno mužstvo starých pánov reprezentujúcich obec. Iná športová infraštruktúra sa tu bohužiaľ nevyskytuje. Obec okrem dvoch futbalových turnajov organizuje aj stolnotenisový turnaj.

11. Bytový fond

Pri sčítaní domov a obyvateľov v roku 2011 obec disponovala 310 rodinných domov (z toho 306 obývaných) a 2 bytových domov so 16 bytmi. V obci sa nachádzajú schátrané hospodárske budovy poľnohospodárskeho družstva, či kaplnka. 160 domov a bytov sú vybavené plynom, vodovodom až 300, kanalizačnou prípojkou 250 bytových jednotiek.

12. Životné prostredie

Obec Ostrovany leží v relatívne neznečistenom území a vďaka funkčnej kanalizácii, ČOV a zberu a separácii odpadu je stav životného prostredia dobrý. Rizikami pre životné prostredie sú najmä stále sa objavujúce čierne skládky, obzvlášť v okolí rómskej osady. Tie nepredstavujú problém len pre životné prostredie, ale aj pre obecný rozpočet. Druhým rizikom je intenzita postrekov poľnohospodárskej pôdy v okolí obce. V obci sa nachádza chránené územie – 10 ha chránené nálezisko na Toryse ako hniezdište bociana čierneho.

13. Cestovný ruch

Turizmus v obci Ostrovany nemá veľké predpoklady. Určitý potenciál má plánovaná výstavba relaxačno-oddychového centra v lese, ktorý je súkromným majetkom. Potenciál dvoch futbalových ihrísk je využiteľný pre usporiadanie športových

turnajov. V obci sa však nenachádza žiadne hotelové, alebo reštauračné zariadenie, avšak jeho rentabilita pri úrovni kúpnej sily miestneho obyvateľstva je otázna.

14. Podnikateľský sektor a zamestnanosť

V obci sa nachádza viacero podnikateľských subjektov zaoberajúcich sa rôznorodými aktivitami. Primárny sektor zastupuje agrodružstvo a podnikateľ pôsobiaci v rastlinnej výrobe. V sekundárnom sektore pôsobia podnikatelia vo výrobe cukrovínok, textilnom priemysle, či kovovýrobe. Zo služieb môžeme spomenúť maloobchod, krajčírstvo, kadernícke a kozmetické služby, murárske, stavebné, stolárske, zámočnícke, elektroinštalačné a vodoinštalačné práce.

V obci Ostrovany bolo v roku 2014 513 evidovaných uchádzačov o zamestnanie, z čoho bolo 223 mužov a 290 žien. Miera evidovanej nezamestnanosti v obci na celkovom počte občanov v produktívnom veku (1160) tak činí 44,22% čo je veľmi vysoká miera nezamestnanosti a viac ako dvakrát prekračuje priemernú hodnotu v okrese Sabinov (21,86%) (zdroj: datacube.statistics.sk)

V tabuľke č. 10 je možné pozorovať, ako vzdelanostná štruktúra vplyva na počet nezamestnaných. Z neho je badateľné, že nezamestnanosť sa znižuje s vyšším dosiahnutým vzdelaním.

Tabuľka č. 10: Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných k 31.12.2013

Stupeň vzdelania	Spolu
Bez vzdelania	169
Základné vzdelanie	275
Vyučení	6
SOU bez maturity	44
SOU US	12
Gymnázium	2
SOŠ s maturitou	0
Vyššie vzdelanie	0
Vysokoškolské vzdelanie	5
SPOLU	513

Vo verejnom sektore v obci pracuje celkovo 28 ľudí (z toho žien 23) kde na obecnom úrade pracuje 19 ľudí, a v materskej škole 9 ľudí.

Analýza silných a slabých stránok obce

Pre zhodnotenie vnútorného prostredia je najvhodnejšou metódou použitie analýzy silných a slabých stránok. Tie je obec schopná správnym prístupom ovplyvniť a vyskytnuté problémy riešiť.

Obec Ostrovany môže ťažiť najmä zo svojej dopravnej dostupnosti, dostatku voľných pracovných síl a dostatku kvalitnej poľnohospodárskej pôdy.

Silnou stránkou obce je jej dostupnosť ako z hľadiska nových investorov, kde obec ponúka dostatok pozemkov pre výstavbu aj nadbytok pracovných síl (pre nenáročnú výrobu), tak aj z pohľadu prilákania nových obyvateľov. Ďalšou silnou stránkou obce je poľnohospodárska pôda vhodná pre pestovanie náročných plodín, ovocinárstva a zeleninárstva. Takisto ako v predošlom prípade je k dispozícii veľké množstvo potenciálnych pracovníkov. Výhodou je taktiež hospodársky dvor bývalého družstva.

Najväčšou slabinou obce je jeho vysoká nezamestnanosť. S ňou sú spojené aj negatívne sociálne javy ako chudoba a nevzdelanosť. Slabou stránkou je preto aj veľká miera sociálne vylúčených skupín obyvateľstva a príliš rýchly nárast počtu týchto obyvateľov, čo má za následok zhoršenie kvality bývania, nestíhanie dobudovania dostupnej občianskej a technickej infraštruktúry ako aj degradácia životného prostredia v okolí. Ďalšou slabou stránkou obce je neexistujúce väčšie zastrešené multifunkčné kultúrne stredisko, ktoré by slúžilo obci a jej občanom pre konanie kultúrno-spoločenských a športových podujatí. Chýbajúca základná škola pri súčasnom stave veľkého počtu detí v obci je ďalšou slabou stránkou. Poslednou menovanou (avšak nie jedinou) slabou stránkou je vytváranie čiernych skládok a následné zhoršovanie životného prostredia a estetickej úrovne obce ako aj slabá osвета obyvateľov obce pri prevencii takéhoto konania.

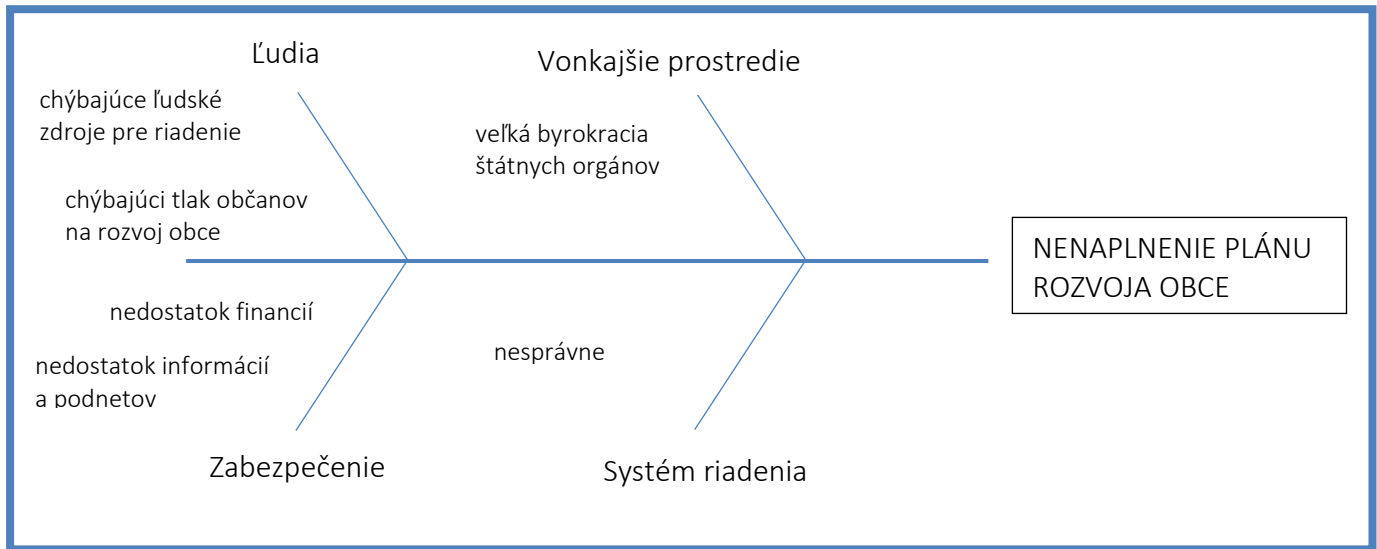
Analýza príčin a dôsledkov

Táto analýza nám pomáha nájsť všetky možné príčiny pre ktoré sa plán rozvoja obce Ostrovany nie vždy plní a hľadá možné dôsledky tohto konania. Medzi príčiny patria ľudské zdroje, zabezpečenie, systém riadenia a vonkajšie okolie.

Graficky je to znázornené v nasledujúcom diagrame:

Obrázok č. 1: Diagram príčin a dôsledkov
(zdroj: vlastné spracovanie)

1.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie predstavuje také vonkajšie faktory ovplyvňujúce danú obec, ktoré samotná obec nemôže priamo ovplyvniť. Hlavné vonkajšie faktory sú príležitosti a ohrozenia. Ak ich vie obec správne identifikovať a interpretovať, môže v budúcnosti využiť prichádzajúce príležitosti a eliminovať ohrozenia. Ich zoznam pre obec Ostrovany sa nachádza v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 12: Príležitosti a ohrozenia

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> vybudovanie hospodárskych dvorov a parkov pre nové výrobné investície spolupráca v rámci MAS potenciál pre produkciu kvalitných potravín osveta občanov pri nakladaní s odpadmi a tým pádom a skvalitnenie životného prostredia a kvality života občanov výstavba multifunkčného zastrešeného kultúrno-spoločenského centra a využitie jeho potenciálu pre kultúru a šport 	<ul style="list-style-type: none"> často sa meniace sa legislatívne prostredie v SR schátranie a pomaly zánik objektov poľnohospodárskeho družstva v obci klimatické zmeny a následné spôsobené škody na majetku obce a jej občanov (povodne, požiare ...) neriešenie sociálnej a vzdelanostnej otázky miestnych marginalizovaných skupín občanov populačná explózia sociálne marginalizovaných skupín

MAS Bachureň

Obec Ostrovany je členom Miestnej akčnej skupiny Bachureň, ktorá združuje 12 obcí z prešovského a sabinovského okresu. Vznik tohto zoskupenia sa datuje ešte do roku 2009, kedy jeho úlohou bolo administratívne pripraviť územie na vznik verejno – súkromného partnerstva pracujúceho prístupom Leader a na vypracovanie Integrovanej stratégie rozvoja územia Partnerstva BACHUREŇ. Cieľom MAS Bachureň je komplexný a efektívny rozvoj územia pri maximálnom využití miestneho potenciálu.

1.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

Pre odhad súčasného stavu územia v obci Ostrovany sa používa tzv. SWOT analýza, ktorou môžeme spraviť rozbor jej silných a slabých stránok, jej príležitostí a ohrození, kde prvé dve menované analyzujú vnútorné prostredie a príležitosti a ohrozenia opisujú prostredie vonkajšie. Táto analýza nám umožní odhad budúceho možného vývoja. Identifikuje možné riziká a hrozby a následne pomôže určiť východiská a riešenia problémov. Cieľom vypracovania tejto SWOT analýzy je posúdiť predpoklady obce Ostrovany k naplneniu Programu rozvoja obce.

SWOT analýza súčasného stavu Ostrovian je rozdelená do 4 základných oblastí:

- Poloha, prírodné podmienky a životné prostredie
- Doprava, technická a sociálna infraštruktúra
- Podnikateľský sektor
- Cestovný ruch, šport, kultúra a život v obci

POLOHA, PRÍRODNÉ PODMIENKY A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
dobrá poloha v blízkosti regionálnych centier	poloha v menej atraktívnom prírodnom prostredí
vhodné pôdne a klimatické podmienky pre poľnohospodárstvo	bezprostredná blízkosť rieky pri intraviláne obce ako riziko záplav
vďaka blízkosti rieky dostatok vodných zdrojov pre poľnohospodárstvo a priemysel	monokultúrne využitie poľnohospodárskej pôdy a tým pádom erózia pôdy
chránené hniezdisko bociana čierneho	veľký výskyt čiernych skládok odpadu
separácia odpadu	
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA

využitie svojej polohy z hľadiska možnosti dodávania čerstvých potravín do centier	možná kontaminácia pôd a spodných vôd poľnohospodárskymi postrekmi
zvyšujúci sa dopyt po bio potravinách	klimatické zmeny a s nimi spojené riziká pri živelných pohromách
možnosť čerpania financií na riešenie environmentálnych problémov	slabá osвета občanov pri ochrane životného prostredia (nakladanie s odpadmi, atď.)

DOPRAVA, TECHNICKÁ, SOCIÁLNA A BYTOVÁ INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
dobrá dopravná dostupnosť a spojenie	zväčšujúca sa intenzita dopravy v obci
pokrytie obce kompletnými inžinierskymi sieťami	zlý technický stav domov v rómskej osade
zlepšujúci sa stav bytového fondu	nevyužitú poľnohospodársku budovu v obci
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb	stále sa zvyšujúci objem cestnej dopravy
vybudovanie nových bytových domov a parcel na prilákanie nových občanov	príliš rýchlo sa rozrastajúca rómska osada
rekonštrukcia poľnohospodárskych objektov v obci	slabo rozvinutá infraštruktúra a bytový fond v rómskej osade

PODNIKATEĽSKÝ SEKTOR A ZAMESTNANOSŤ	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
viacero podnikateľských subjektov v rôznych odvetviach	Malá pridaná hodnota podnikateľských aktivít
dobrá dostupnosť a dostatok pozemkov na vytvorenie hospodárskych zón a parkov	Vysoká nezamestnanosť a ťažká zamestnateľnosť niektorých občanov
dostatok pracovnej sily	nevyužitý potenciál budov na podnikanie
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
výhoda blízkosti odbytísk pre tovary a služby produkované v obci	Komplikovaná legislatíva pri zamestnávaní občanov a zakladaní živností
Možnosti využitia hospodárskeho dvora ako malý priemyselný park	Slabá kúpyschopnosť miestneho obyvateľstva
Potenciál pestovania bio plodín, ovocinárstva a zeleninárstva	slabá podpora podnikania a nových investorov

CESTOVNÝ RUCH, ŠPORT, KULTÚRA A ŽIVOT V OBCI	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
určité kultúrno-historické dedičstvo ako potenciál pre cestovný ruch	nevyužitý prírodný a historický potenciál pre cestovný ruch
2 futbalové ihriská	málo vhodné prírodne podmienky pre turizmus
obecná knižnica	neexistencia hotelových a reštauračných služieb
organizovanie kultúrnych podujatí obcou	neexistencia kultúrneho multifunkčného strediska
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
využitý potenciál obce pre kultúrno-spoločenský život a rozvoj turizmu	stále sa meniaci legislatíva a byrokracia štátnej správy pri čerpaní dotácií
vybudované kultúrne multifunkčné stredisko	upadajúci záujem mladých o zotrvanie v obci
zapájanie obyvateľov do spoločenského a kultúrneho života	upadajúci záujem mladých o kultúrne tradície a podujatia
možnosti čerpania financií na turistickú, športovú a kultúrnu infraštruktúru	znižovanie sa atraktivity obce kvôli zväčšujúcej sa rómskej osade

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Táto časť obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútornú špecifikáciu a danosti. Navrhuje strategický rozvoj a formuluje ciele v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Víziou obce Ostrovany zveľadiť obec, rozšíriť a zdokonaliť technickú infraštruktúru, sociálnu infraštruktúru, vytvoriť kvalitné podmienky pre cestovný ruch, využiť prírodný potenciál v prospech turizmu, vytvoriť priaznivé podmienky pre podnikanie a podnikateľov a zvýšiť tak kvalitu života obyvateľov a návštevníkov obce.

Aby mohla byť vízia obce čo najlepšie naplnená stanovila si strategický cieľ na využitie prírodného potenciálu, rozvojom cestovného ruchu zvýšiť ekonomickú stabilitu obce, priniesť tak nové možnosti pre podnikanie, vznik nových pracovných miest a poskytnúť obyvateľom priaznivé podmienky na život.

Obec definuje päť prioritných oblastí na dosiahnutie svojho cieľa:

1. Technická infraštruktúra a zveľadenie obce

Oblasť sa zameriava na rozšírenie a skvalitnenie technickej aj dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie kvality života obyvateľov vo všetkých jej oblastiach.

2. Sociálna infraštruktúra

Oblasť sa zameriava na skvalitnenie sociálnej infraštruktúry v obci a dobudovanie občianskej vybavenosti.

3. Cestovný ruch a služby

Táto oblasť je zameraná na rozvoj cestovného ruchu, na vytvorenie kvalitných podmienok pre návštevníkov a turistov, vytvorenie podmienok pre realizáciu projektov v oblasti cestovného ruchu a podnikania v cestovnom ruchu.

4. Podnikateľský sektor a služby

Oblasť sa zameriava na podporu podnikania, spoluprácu s okolitými subjektmi a vytvorenie pracovných miest v obci.

5. Životné prostredie

Obec sa snaží zabezpečiť pre obyvateľov a návštevníkov zdravé životné prostredie, racionálne využívanie prírodného potenciálu, odpadové hospodárstvo a ochranu životného prostredia.

Tabuľka č. 13 Priority a strategické ciele

Priority	Strategické ciele
Technická infraštruktúra a zveľadenie obce	Zatraktívniť obec pre návštevníkov aj obyvateľov vybudovaním kvalitnej infraštruktúry.
Sociálna infraštruktúra	Zabezpečenie kvalitného života v obci sociálnej infraštruktúry a dobudovaním občianskej vybavenosti
Cestovný ruch a služby	Zabezpečiť kvalitné služby v cestovnom ruchu,

	prilákať návštevníkov a turistov do obce.
Podnikateľský sektor a služby	Zabezpečiť ekonomickú stabilitu podporovaním podnikania v obci, zvýšením pracovných možností a zamestnanosti v obci.
Životné prostredie	Zabezpečiť zdravé životné prostredie v obci pre obyvateľov a návštevníkov

Zdroj: Vlastné spracovanie

Jedným z predpokladov pre splnenie stanovených cieľov je vybudovať v obci nové možnosti pre obyvateľov, návštevníkov aj turistov. Cieľom je aby obec využila celý svoj potenciál a prírodné danosti. Priority a strategické ciele boli stanovené na základe problémov a ich príčin v súčasnom stave v akom sa obec nachádza. Základom je vytvoriť v obci prostredie pre kvalitný život obyvateľov, priaznivé podnikateľské prostredie, zníženie nezamestnanosti, čím sa zníži odliv obyvateľov za prácou do iných obcí, miest alebo regiónov. To priláka nových ľudí aby začali využívať potenciál obce a obec pre nich bude schopná zabezpečiť čo najlepšie podmienky pre život, vhodné miesta pre trávenie voľného času, pre šport a kultúru. Všetky stanovené ciele sa budú plniť s dôrazom na ochranu životného prostredia v obci a jej okolí.

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ /PLÁNOVACIA ČASŤ

Programová časť obsahuje opatrenia a projekty priradené k jednotlivým opatreniam na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce a nadväzuje na strategickú časť.

PRIORITA 1	TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ZVEĽADENIE OBCE
<i>Špecifický cieľ</i>	Kvalitná technická infraštruktúra a atraktívna obec
Opatrenie 1.1	Technická infraštruktúra a miestne komunikácie
Aktivity	1.1.1. Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba kanalizácie 1.1.2. Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba vodovodu 1.1.3. Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba čističiek

	<p>odpadových vôd</p> <p>1.1.4. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov</p> <p>1.1.5. Skvalitnenie pokrytia obecným rozhlasom, TV signálom a verejným internetom</p> <p>1.1.6. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia</p> <p>1.1.7. Zvýšenie bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch</p> <p>1.1.8. Podpora protipožiarnej ochrany a dobrovoľného hasičského zboru</p> <p>1.1.9. Skvalitňovanie protipovodňovej ochrany</p>
Opatrenie 1.2	Zveľadená obec
Aktivity	<p>1.2.1 Výstavba odstavných plôch, parkovísk, autobusových zastávok</p> <p>1.2.2 Výstavba verejných priestranstiev, námestí a parkov</p> <p>1.2.3 Osadenie, úprava a starostlivosť o verejnú zeleň</p> <p>1.2.4 Rekonštrukcia nevyužívaných objektov v obci</p> <p>1.2.5 Investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie</p> <p>1.2.6 Rekonštrukcia pamätihodností</p>

PRIORITA 2	SOCIÁLNA OBLASŤ
<i>Špecifický cieľ</i>	Rozvinutá sociálna infraštruktúra, zlepšené podmienky pre vzdelávanie, kultúru a šport, kvalitný bytový fond.
Opatrenie 2.1	Sociálne služby

Aktivity	<p>2.1.1 Služby sociálnej starostlivosti</p> <p>2.1.2 Zvyšovanie kapacity komunitných sociálnych služieb</p> <p>2.1.3 Rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb</p> <p>2.1.4 Zriadenie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia</p> <p>2.1.5 Zriadenie denného stacionára</p> <p>2.1.6 Služby pre seniorov, pohybovo znevýhodnených a občanom odkázaným na pomoc (rozvoz stravy, sociálne poradenstvo a pod.)</p> <p>2.1.7 Vybudovanie zdravotného strediska</p> <p>2.1.8 Organizácia akcií a aktivít, zapájanie a podpora seniorov a osamelých obyvateľov</p> <p>2.1.9 Podpora seniorských organizácií a spolupráce</p> <p>2.1.10 Zriadenie Domu smútku a rozšírenie cintorína</p> <p>2.1.11 Nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb/špecifickej skupiny</p> <p>2.1.12 Zabezpečovanie spoločnej dopravy osôb/špecifickej skupiny</p>
Opatrenie 2.2	Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu
Aktivity	<p>2.2.1 Organizácia kultúrnych, športových a spoločenských podujatí</p> <p>2.2.2 Podpora partnerstiev, klubov, združení</p> <p>2.2.3 Podpora zachovávaní tradícií a folklóru</p> <p>2.2.4 Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a vybavenie kultúrnych zariadení</p> <p>2.2.5 Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a vybavenie športových zariadení (ihriská, šatne, soc. zariadenia, posilňovne, fitness centrá, športové centrá a pod.)</p> <p>2.2.6 Výstavba detských ihrísk</p> <p>2.2.7 Finančná podpora vybraných záujmových združení v obci</p>

	<p>2.2.8 Podpora spolupráce medzi okolitými obcami pri organizácii kultúrnych, športových a spoločenských podujatí</p> <p>2.2.9 Tvorba partnerstiev</p> <p>2.2.10 Aktivity na zvyšovanie povedomia a informovanosti obyvateľov v oblasti kultúry a športu</p>
Opatrenie 2.3	Bytový fond
Aktivity	<p>2.3.1 Územná príprava lokalít pre bývanie (IBV a nájomné byty)</p> <p>2.3.2 Výstavba bytových domov</p> <p>2.3.3 Budovanie a zlepšovanie malej infraštruktúry a prístupu k domom a bytom (parkoviská, chodníky, cesty, odvodnenie, spevnenie a pod.)</p> <p>2.3.4 Údržba a úprava ciest a chodníkov, zimná údržba</p> <p>2.3.5 Zriadenie technického parku so strojmi na údržbu miestnych komunikácií</p> <p>2.3.6 Úprava a udržiavanie verejnej zelene v okolí bytových domov</p>
Opatrenie 2.4	vzdelávanie
	<p>2.4.1 Vzdelávacie a informačné aktivity pre záujemcov a poskytovateľov služieb v oblasti cestovného ruchu, ktoré zvýšia odborné vedomosti a zručnosti a napomôžu tak k skvalitneniu služieb</p> <p>2.4.2 Pomoc na začatie podnikania</p> <p>2.4.3 Spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu a ich uvádzania na trh</p> <p>2.4.4 Vzdelávacie a informačné aktivity v oblasti starostlivosti o životné prostredie (semináre, školenia, letáky a pod.)</p> <p>2.4.5 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov, detí a mládeže</p>

	2.4.6 Výchova obyvateľov a návštevníkov obce k ochrane prírody 2.4.7 Vzdelávacie aktivity v oblasti využívania OZE
--	---

PRIORITA 3	CESTOVNÝ RUCH A SLUŽBY
<i>Špecifický cieľ</i>	Vybudovaná rekreačná a turistická infraštruktúra.
Opatrenie 3.1	Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu
Aktivity	<p>3.1.1 Výstavba a rekonštrukcia turistických chodníkov, cyklochodníkov, náučných chodníkov, bežeckých tratí a pod.</p> <p>3.1.2 Výstavba a rekonštrukcia oddychových miest s prístreškami, drobná architektúra, studničky, odpočívadlá a pod.</p> <p>3.1.3 Vybudovanie informačného centra</p> <p>3.1.4 Značenia, kiosky, tvorba smerových tabúl a tabúl na označenie cyklochodníkov, turistických trás a pod.</p> <p>3.1.5 Spolupráca s okolitými obcami pri budovaní a skvalitňovaní infraštruktúry (spoločný cyklochodník, turistické trasy a pod.)</p>
Opatrenie 3.2	Propagácia a marketing
Aktivity	<p>3.2.1 Tvorba propagačných materiálov, modernizácia webovej stránky obce a tvorba nových webových stránok</p> <p>3.2.2 Tvorba informačných tabúl v obci</p> <p>3.2.3 Prehliadky obce a výkladom pre turistov</p> <p>3.2.4 Marketingové aktivity</p> <p>3.2.5 Tvorba stratégií, koncepcií CR a iných rozvojových strategických dokumentov</p> <p>3.2.6 Organizácia výstav, kongresov, súťaží, podujatí a pod.</p> <p>3.2.7 Spoločná propagácia a marketing s okolitými obcami</p>
Opatrenie 3.3	Kvalitné ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby

Aktivity	<p>3.3.1 Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia ubytovacích zariadení od 5 do 30 lôžok</p> <p>3.3.2 Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení (reštaurácie, kaviarne, cukrárne, občerstvenie a pod.)</p> <p>3.3.3 Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia rekreačných, športových a relaxačných zariadení, centier a zón (bazény, sauna, fitness, masáže a pod.)</p> <p>3.3.4 Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení doplnkových služieb (zábava, požičovne, suveníry, krajčírstvo, čistiareň, obchody a pod.)</p> <p>3.3.5 Vytváranie podmienok na poskytovanie vzdelávania vytvorenie kongresových priestorov</p> <p>3.3.6 Spolupráca zariadení cestovného ruchu v obci (tvorba produktov CR)</p> <p>3.3.7 Spolupráca zariadení cestovného ruchu v okolitých obciach</p>
----------	---

PRIORITA 4	PODNIKATEĽSKÝ SEKTOR A SLUŽBY
<i>Špecifický cieľ</i>	Rozvinutý podnikateľský sektor, priemysel a poľnohospodárstvo
Opatrenie 4.1	Podpora podnikateľského sektora
Aktivity	<p>4.1.1 Vytváranie podmienok pre podnikanie</p> <p>4.1.2 Úprava objektov a plôch na podnikanie</p> <p>4.1.3 Rozvoj služieb verejnej správy pre malé s stredné podnikanie</p> <p>4.1.4 Obecná podpora podnikateľov (propagácia, prenájom priestorov za zvýhodnených podmienok a pod.)</p> <p>4.1.5 Zabezpečenie majetkovo-právnych predpokladov pre opravu, rekonštrukciu alebo odpredaj nevyužívaných budov</p> <p>4.1.6 Realizácia vzdelávacích a informačných aktivít v oblasti samozamestnania, začatia podnikania, efektívneho</p>

	<p>podnikania</p> <p>4.1.7 Zvyšovanie zamestnanosti podporou podnikania a inovácií</p> <p>4.1.8 Pomoc na začatie podnikania pre nepoľnohospodárske činnosti vo vidieckych oblastiach</p>
Opatrenie 4.2	Rozvoj poľnohospodárskej a lesníckej činnosti
Aktivity	<p>4.2.1 Podpora a rozvoj poľnohospodárstva</p> <p>4.2.2 Podpora regionálnej produkcie</p> <p>4.2.3 Vybudovanie obecného trhoviska (predaj regionálnych produktov)</p> <p>4.2.4 Podpora poľnohospodárskych podnikov</p> <p>4.2.5 Podpora mladých poľnohospodárov a malých poľnohospodárskych podnikov</p> <p>4.2.6 Podpora prvovýrobcov a spracovateľov poľnohospodárskych výrobkov</p> <p>4.2.7 Podpora lesného hospodárstva</p> <p>4.2.8 Modernizácia a skvalitnenie lesohospodárskych činností</p> <p>4.2.9 Činnosti na ochranu a obnovu lesov (požiare, prírodné katastrofy, katastrofické udalosti a iné)</p> <p>4.2.10 Zriadenie technického parku s lesníckymi technológiami</p> <p>4.2.11 Zvyšovanie informovanosti a vzdelávanie obyvateľov v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva (Lesná škôlka/škola</p>
Opatrenie 4.3	Spolupráca
Aktivity	<p>4.3.1 Podpora vytvárania partnerstiev</p> <p>4.3.2 Zlepšenie spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom</p> <p>4.3.3 Spoločná propagácia v území</p> <p>4.3.4 Podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi subjektmi krátko dodávateľského reťazca</p> <p>4.3.5 Cezhraničná spolupráca</p>

PRIORITA 5	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
------------	---------------------------

<i>Špecifický cieľ</i>	Kvalitné životné prostredie, využívanie obnoviteľných zdrojov energie a zavádzanie inovácií
Opatrenie 5.1	Starostlivosť o životné prostredie
Aktivity	<p>5.1.1 Úprava obecného potoka a jeho okolia</p> <p>5.1.2 Rekonštrukcia obecných hrádzok prívalových vôd</p> <p>5.1.3 Čistenie verejných priestranstiev a obytných zón</p> <p>5.1.4 Čistenie a úprava lesa</p> <p>5.1.5 Obnova a údržba lesných ciest</p> <p>5.1.6 Vysádzanie a udržiavanie verejnej zelene a typických rastlín s cieľom zachovania príznačného biotopu</p> <p>5.1.7 Obnova, rekonštrukcia, úprava a budovanie verejných priestranstiev</p> <p>5.1.8 Obnova a výmena prvkov drobnej architektúry</p> <p>5.1.9 Obnova a starostlivosť o prírodné lokality</p>
Opatrenie 5.2	Ochrana životného prostredia
Aktivity	<p>5.2.1 Skvalitňovanie protipovodňovej ochrany</p> <p>5.2.2 Využívanie prírodných stavebných materiálov pri obecných stavbách</p> <p>5.2.3 Znižovania energetickej náročnosti verejného osvetlenia</p> <p>5.2.4 Znižovanie dopadov na životné prostredie v dôsledku znečisťovania ovzdušia vykurovaním a spaľovaním odpadu</p> <p>5.2.5 Rozvoj odpadového hospodárstva</p> <p>5.2.6 Lokalizácia a odstraňovanie čiernych skládok</p> <p>5.2.7 Podpora triedenia a zberu odpadu</p> <p>5.2.8 Technológia a vybavenie obce na triedenie odpadu (zberný dvor, zberné kontajnery, obecné kompostovisko, recyklácia, spaľovňa a pod.)</p> <p>5.2.9 Využívanie obnoviteľných zdrojov energie</p> <p>5.2.10 Podpora využívania alternatívnych zdrojov energie</p> <p>5.2.11 Monitoring a verejná kontrola životného prostredia</p>

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

4.1 Popis úloh jednotlivých partnerov a organizačné zabezpečenie realizácie

Na plnení úloh a realizácii sa podieľajú ako partneri obyvatelia obce, všetky podnikateľské aj nepodnikateľské subjekty, organizácie a inštitúcie pôsobiace na území obce. Všetci títo partneri mohli vstúpiť do tvorby a realizácie programu rozvoja obce osobne alebo formou dotazníkov mohli vyjadriť svoje požiadavky.

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj prostredníctvom programu rozvoja obce a akčných plánov. Realizácia je aktivitou samosprávy obce a vykonáva ju prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta, ktorý rozhoduje o všetkých veciach správy obce, ktoré nespádajú do kompetencií zastupiteľstva obce. Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu a schvaľuje každoročne vyhodnotenie jeho plnenia. Realizácia vyžaduje pravidelnú prácu starostu aj obecného zastupiteľstva v spolupráci s partnermi obce, obyvateľmi aj podnikateľským a nepodnikateľským sektorom a externým prostredím.

4.2 Akčný plán

Akčný plán vychádza zo stratégie a ide o konkrétny harmonogram projektov súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach. Je časovo ohraničený a tvorí základ pri tvorbe rozpočtu obce. Jeho súčasťou je aj predpokladaný časový harmonogram na najbližšie dva roky, určuje zodpovednosť jednotlivých subjektov za plnenie cieľov, obsahuje predpokladané zdroje financovania a predpokladané rozpočty.

Akčný plán je znázornený v tabuľke č. 14, kde sú uvedené konkrétne projekty, ktoré plánuje obce zrealizovať a tým naplňať ciele PRO.

Tabuľka č. 14 Akčný plán

Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie
Rekonštrukcia a vybudovanie chýbajúcich miestnych komunikácií a chodníkov	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Výstavba autobusových zastávok	2016	Obec	Interné zdroje
Vybudovanie chodníka pre peších a cyklotrasy do Šar. Michaľan	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Realizácia parkovacích a oddychových plôch	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Dobudovanie kamerového systému	2017	Obec	Interné a externé zdroje
Zlepšenie a rozšírenie elektrifikácie obce	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Informačné tabule pre zlepšenie orientácie turistov	2016	Obec	Interné a externé zdroje
Podpora rozvoja podnikateľských subjektov obcou	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Športoviská	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Rekonštrukcia jestvujúcej MŠ a výstavba novej MŠ	2016-2017	Obec	Interné a externé zdroje
Výstavba plneorganizovanej základnej školy	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Zdravotnícke zariadenia	2016-2017	Obec	Interné a externé zdroje
Stacionár	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Multifunkčné zariadenie pre kultúru a šport	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Vývarovňa a osobná hygiena	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Bytová výstavba	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Oobchodné služby	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Rozšírenie jestvujúcej kanalizačnej siete	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Rozšírenie jestvujúcej vodovodnej siete	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Modernizácia a rozšírenie ČOV	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Vybudovanie vhodnej protipovodňovej ochrany a zadržania vôd na území obce	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Znižovanie produkcie odpadov	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Vybudovanie zberného dvora a kompostoviska	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje

4.3 Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovania a hodnotenia je získanie informácií o plnení cieľov PRO. Ide o priebežné sledovanie a vyhodnocovanie vykonaných opatrení, realizácie konkrétnych aktivít a kontroly celkovej efektívnosti využitia vynaložených prostriedkov. Proces monitorovania sa uskutočňuje po celú dobu implementácie programu, priebehu realizácie projektov a aktivít až do ukončenia jeho platnosti. Monitorovanie umožňuje vykonávať hodnotenie a jeho výsledky zároveň poukazujú na potenciálne problémy alebo nedostatky. Priebežne sa hodnotí počas celej implementácie programu a operatívne sa skúma efektívnosť a účinnosť vynakladaných prostriedkov.

Výstupom monitorovania a hodnotenia je monitorovacia správa schválená obecným zastupiteľstvom. Za prípravu monitorovacej správy je zodpovedná samospráva obce .

Tabuľka č. 15 Plán priebežných hodnotení

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2016	Podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	V prípade potreby	Kontrola programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie	2016	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	V prípade potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov Pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	2016 - 2022	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov, na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu a podobne.

Zdroj: vlastné spracovanie

5 FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť zobrazuje finančné zdroje jednotlivých opatrení a aktivít pri plnení cieľov PRO. Obsahuje indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO, model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít a projektov za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na rozpočet obce a hodnotiacu tabuľku pre výber projektov. Tieto zdroje vznikajú z rôznych sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, zdroje zahraničné, predovšetkým prostriedky Európskej únie alebo iné zdroje ako sú pôžičky a úvery.

Tabuľka č. 16 Indikatívny finančný plán

	ROK								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Spolu
Hospodárska oblasť		20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	140000
Sociálna oblasť		20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	140000
Environmentálna oblasť		20000	20000	20000	20000	20000	20000	20000	1400000
Spolu		60000	60000	60000	60000	60000	60000	60000	420000

Zdroj: Obecný úrad obce Ostrovany

Indikatívny rozpočet je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PRO, ktorý by mal rešpektovať princípy zodpovedného finančného manažmentu. Jeho súčasťou je aj plánovaná rezerva tzv. výkonnostná rezerva, ktorá má priamy vzťah k rozpočtu obce (s dosahom na jej hospodárenie).

Hodnotenie projektov je dôležitá súčasť finančného plánovania. Vytvorenie hodnotiacich kritérií má pre výber realizácie projektov objektívne a zodpovedne určiť stupeň priority a pripravenosti projektu. Hodnotiaca tabuľka je upravená pre potreby obce Ostrovany, kde najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo zo zákona alebo legislatívy, projekty s vysokou prioritou sú projekty s oporou VZN alebo projekty MAS a ich realizácia je nutná pre obec, v strednej úrovni sú projekty spolufinancované z EŠIF a ich realizácie je vhodná pre obec, v nízkej prioritě sú zaradené projekty v fáze úvah a v najnižšej ostatné projekty bez základného spracovania.

Tabuľka č. 17 Hodnotiaca tabuľka projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium
1	Najvyššia	<ul style="list-style-type: none"> - Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo z legislatívy EÚ - Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu
2	Vysoká	<ul style="list-style-type: none"> - Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce - Projekty s právoplatným stavebným povolením a uskutočneným VO - Projekty MAS - Projekty s vysokou podporou obyvateľov - Projekty s potenciálom spolufinancovanie z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre obec nutná
3	Stredná	<ul style="list-style-type: none"> - Projekty s potenciálom spolufinancovanie z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre obec vhodná
4	Nízka	<ul style="list-style-type: none"> - Projekty definované ako zámery, v štádiu úvah
5	Najnižšia	<ul style="list-style-type: none"> - ostatné

Zdroj: vlastné spracovanie

6 ZÁVER

Schválenie PRO	
Dokument	<p>Názov: Program rozvoja obce Ostrovany na roky 2016 - 2022</p> <p>Štruktúra dokumentu:</p> <p>Dokument je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii regionálneho rozvoja SR.</p> <p>Dokument sa skladá z piatich častí:</p> <p>1. Analytická časť</p> <p>Obsahuje informácie, ukazovatele, analýzy a hodnotenie vnútorného a vonkajšieho prostredia, ekonomickú, hospodársku a sociálnu situáciu v obci, súčasnú infraštruktúru, životné prostredie a služby.</p> <p>2. Strategická časť</p> <p>Predstavuje priority a strategické ciele potrebné pre dosiahnutie vytýčených cieľov a pre zlepšenie súčasného stavu v obci.</p> <p>3. Programová časť</p> <p>Obsahuje konkrétne opatrenia projekty potrebné na dosiahnutie stanovaných cieľov.</p> <p>4. Realizačná časť</p> <p>Popisuje postup realizácie, spôsob kontroly, monitorovanie a hodnotenia plnenia Programu rozvoja obce.</p> <p>5. Finančná časť</p> <p>Obsahuje finančný plán Programu rozvoja obce pre financovanie konkrétnych aktivít, opatrení a projektov</p>
Spracovanie	<p>Forma spracovania – formou externého poradenstva</p> <p>Obdobie spracovania – 08.2015 – 12.2015</p> <p>Riadiaci tím – počet členov 4</p> <p>Pracovné skupiny – počet skupín 1, počet členov 7</p> <p>Externá odborná spolupráca – Združenie pre rozvoj regiónu n. o.</p> <p>Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou – dotazníky, verejnosť bola vyzvaná prostredníctvom web stránky, úradnej tabule, vývesky</p>
Prerokovanie	<p>Prerokovanie v orgánoch samosprávy -</p> <p>Verejné pripomienkovanie -</p>
Schválenie	<p>Obecné zastupiteľstvo obce Ostrovany schvaľuje Program rozvoja obce Ostrovany na roky 2016 - 2020</p>

7 Povinné prílohy PRO

1. Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovnej skupiny
2. Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO
3. Zoznam skratiek
4. Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Príloha č. 7.1 Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovnej skupiny

Riadiaci tím		
Meno	Funkcia v obci	Činnosť v riadiacom tíme
Ing. Cyril Revák	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu
Martin Švec	zástupca starostu obce	Člen riadiaceho tímu
Radoslav Kriška	Poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu
Mgr. Erika Rypáková	externý odborník	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa

Pracovná skupina	
Meno	Oblasť pôsobenia
Martin Jaco	Kultúra, šport a cestovný ruch
Rastislav Švec	Doprava a životné prostredie
Mgr. Slávka Magdová	Sociálna a bytová oblasť, podnikanie
Jozef Bruzda	Cestovný ruch, turizmus a technika
Bc. Miroslav Lukáč	Technika a preventívne opatrenia
František Červeňák	Šport a obchod
Miroslav Dužda	Kultúra a podnikanie

Príloha č. 7.2 Zoznam informačných zdrojov

www.ostrovany.sk

www.e-obce.sk

Štatistický úrad SR

Informácie z Obecného úradu Ostrovany

PHaSR obce Ostrovany 2008 – 2015

SODB 2011

Národná stratégia regionálneho rozvoja

Metodika PRO

Príloha č. 7.3 Zoznam skratiek

PR	Program rozvoja
PRO	Program rozvoja obce
č.	Číslo
Z.z.	Zbierka zákonov
PHaSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
SR	Slovenská republika
m n.m	metrov nad morom
ZŠ	Základná škola
MŠ	Materská škola
ČOV	Čistiareň odpadových vôd
CR	Cestovný ruch
VÚC	Vyšší územný celok
EÚ	Európska Únia
SWOT	Analýza silných a slabých stránok, ohrození a príležitostí
EŠIF	Európsky štrukturálny a investičný fond
VO	Verejné obstarávanie
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov

Príloha č. 7.4 Akčný plán obce

Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie
Rekonštrukcia a vybudovanie chýbajúcich miestnych komunikácií a chodníkov	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Výstavba autobusových zastávok	2016	Obec	Interné zdroje
Vybudovanie chodníka pre peších a cyklotrasy do Šar. Michal'an	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Realizácia parkovacích a oddychových plôch	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Dobudovanie kamerového systému	2017	Obec	Interné a externé zdroje
Zlepšenie a rozšírenie elektrifikácie obce	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Informačné tabule pre zlepšenie orientácie turistov	2016	Obec	Interné a externé zdroje
Podpora rozvoja podnikateľských subjektov obcou	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Športoviská	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Rekonštrukcia jestvujúcej MŠ a výstavba novej MŠ	2016-2017	Obec	Interné a externé zdroje
Výstavba plneorganizovanej základnej školy	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Zdravotnícke zariadenia	2016-2017	Obec	Interné a externé zdroje
Stacionár	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Multifunkčné zariadenie pre kultúru a šport	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Vývarovňa a osobná hygiena	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Bytová výstavba	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Oobchodné služby	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje
Rozšírenie jestvujúcej kanalizačnej siete	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Rozšírenie jestvujúcej vodovodnej siete	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Modernizácia a rozšírenie ČOV	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Vybudovanie vhodnej protipovodňovej ochrany a zadržania vôd na území obce	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Znižovanie produkcie odpadov	2016-2022	Obec	Interné a externé zdroje
Vybudovanie zberného dvora a kompostoviska	2016-2018	Obec	Interné a externé zdroje